

Tervetuloa opetusnäytteeseen!

Opetustaidon kokonaisarviointi

Opetuksellisia ansioitasi arvioidaan opetustaitotoimikunnassa kokonaisuutena. Arviointi perustuu seuraaviin osa-alueisiin:

- Pedagoginen koulutus ja opetusajattelu
- Opetuskokemus ja opetuksen kehittäminen
- Opinnäytetöiden ohjauskokemus
- Taito tuottaa oppimateriaalia
- Muut opetustoimessa saavutetut ansiot
- Opetusnäyte

Opetusnäytteeseen valmistautuminen

Lähetä opetusnäytteesi aihe etukäteen erikseen ilmoitettavan ohjeistuksen mukaisesti. Toimita ystävällisesti samalla opetusnäytettä koskeva opetussuunnitelma jaettavaksi opetustaitotoimikunnalle.

Opetusnäyte on ikään kuin ”viipale” valitsemastasi opetuskokonaisuudesta (luentosarjasta tms.). Opetussuunnitelma on se asiakirja, joka kuvaa koko opetuskokonaisuuden oppimistavoitteineen ja rakenteineen. Ennen näytettä sinua pyydetään kuvaamaan opetussuunnitelmaa hyväksi käyttäen, kuinka nyt kuultava ”viipale” sijoittuu tuohon opetuskokonaisuuteen.

Opetusnäyte on haettavaan tehtävään kuuluva opetustapahtuma, joka voi olla luento, seminaarin ohjaus, muu opetustilanne tai niiden yhdistelmä, mutta ei kuitenkaan esimerkiksi kurssin tehtävänjakotilaisuus tai vastaava tilanne, jossa opetuksella ei ole tieteellistä asiasisältöä. Opetusnäytteellä ei tarkoiteta puhdasta asiantuntijaluentoa. Opetusnäyte suunnataan oikeusnotaarin tutkinnon aineopinnojen tasoisille opiskelijoille, jollei puheenjohtajan kanssa erikseen toisin sovita. Opetustilanne tulisi toteuttaa siten, että se vastaa yleisemmin näkemystäsi hyvästä opetuksesta. Opetusnäyte annetaan tilanteesta riippuen suomeksi, englanniksi tai ruotsiksi.

Opetusnäytteesi arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota seuraaviin opetusnäytteen osatekijöihin:

1. Osaamistavoitteet, kohderyhmä ja konteksti

- osaamistavoitteiden määrittely

- kohderyhmän ja kontekstin huomioiminen ja määrittely
- osaamistavoitteiden linjakas toteutuminen opetusnäytteessä
- opetustilanteen yhteenveto

2. Asiasisällöt

- opetusnäytteen aiheen ja asiasisällön vastaavuus
- asiasisällön tutkimustieto ja ajankohtaisuus
- kriittisyys ja monipuolinen argumentaatio
- teorian ja käytännön välinen yhteys
- hyödynnettävän tutkimustiedon sopivuus ja monipuolisuus
- kohderyhmän huomioiminen sisällöllisissä valinnoissa

3. Opetusmenetelmät ja -välineet

- opetustilanteen organisointi osaamistavoitteet, asiasisällöt, kohderyhmä ja konteksti huomioiden
- kohderyhmän motivointi
- erilaisten opetusmenetelmien tarkoituksenmukainen käyttö
- opetusvälineiden ja materiaalien tarkoituksenmukainen käyttö ml. digitaalisten opusteknologioiden hyödyntäminen

4. Oppimisen arviointi

- oppimisen arviointi suhteessa asetettuihin osaamistavoitteisiin (opetustilanteessa tai opetussuunnitelmassa)
- kohderyhmän huomioiminen arviointiin liittyvissä ratkaisuissa (opetustilanteessa tai opetussuunnitelmassa)

5. Vuorovaikutus ja ajankäyttö

- äänenkäyttö, puheen selkeys ja ymmärrettävyys
- suullisen ja kirjallisen viestinnän johdonmukaisuus
- vuorovaikutuksen laatu
- ajankäyttö
- muut viestintää edistävät seikat

Tämän ohjeen liitteenä on käytössä oleva arviointimatriisi, jossa näitä on selostettu tarkemmin.

Opetusnäytteen antamiseen kannattaa varata aikaa noin tunti. Aika sisältää opetussuunnitelman esittelyn (muutama minuutti), itse opetusnäytteen (enintään 20 minuuttia) ja toimikunnan haastattelun (yleensä noin 15 minuuttia).

Opetustilassa on käytössä tavanomaiset opetusteknologiset välineet (tietokone, dataprojektori).

Arviointilausunnon pohjaksi pyydämme sinua täyttämään lisäksi [seuraavan lomakkeen](#) erikseen ilmoitettavan aikataulun mukaisesti.

Opetusansiot arvioidaan kunkin lomakkeen kysymyksen kohdan vastauksen perusteella, vastaathan siis jokaiseen kysymykseen juuri sille varattuun kohtaan. Apuna voit käyttää hakemuksen yhteydessä toimittamaasi yliopistoportfoliota.

Opetustaidon arviointi

Opetustaito arvioidaan Helsingin yliopistossa opetus- ja tutkimustehtäviä täytettäessä ja dosentin arvoa haettaessa. Opetustaito arvioidaan kokonaisuutena, jonka osa-alueet ovat pedagoginen koulutus ja opetusajattelu, opetuskokemus ja opetuksen kehittäminen, opinnäytetöiden ohjauskokemus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetusansiot ja opetusnäyte. Arviointiasteikko on 5-portainen, jossa keskimäinen taso on ”hyvä” (tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön §37). Opetustaidon arviointi perustuu Helsingin yliopiston johtosääntöön.

Arviointimatriisissa on kuvattu kunkin osa-alueen vaatimukset. Kullekin opetustaidon osa-alueelle annetaan arvosana matriisin mukaisesti. Opetustaidon kokonaisarvosana ei välttämättä ole arvioitavien osa-alueiden matemaattinen keskiarvo, vaan eri osa-alueet voivat kompensoida toisiaan tai painottua eri tavoin esimerkiksi suhteessa täytettävään tehtävään ja sen vaatimuksiin.

Opetusnäytteellä on erillinen arviointimatriisi. Opetusnäytteen kokonaisarvosana ei välttämättä ole arvioitavien osa-alueiden matemaattinen keskiarvo, vaan eri osa-alueet voivat kompensoida toisiaan. Opetusnäytteen arvosana on osa kokonaisarviointia.

Helsingin yliopiston johtosäännön mukaisesti opetustaidon vähimmäisvaatimukset vaihtelevat eri tehtävissä. Tämä huomioidaan arvioitaessa opetustaitoa ja sen riittävyyttä suhteessa täytettävään tehtävään.

OPETUST AidON ARVIOINTIMATRIISI

Arviointi	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä	Erinomainen
Opetustaidon osa-alue 1. Pedagoginen koulutus ja opetusajattelu - pedagoginen ajattelu ja sen kehittäminen - yliopistopedagogiikan opinnot tai opettajan pedagogiset opinnot - muut pedagogisesti relevantit opinnot ja kurssit	- vähän tai ei lainkaan oman pedagogisen ajattelun kuvausta - erittäin vähän tai ei lainkaan pedagogisia opintoja	- pedagogisen ajattelun kuvaus on niukkaa - noin 5 op yliopistopedagogiikan tai muita pedagogisesti relevantteja opintoja ja kursseja	- pedagogisen ajattelun kuvaus on perusteltua ja osoittaa ymmärrystä laadukkaan ja tutkimukseen perustuvan linjakkaan opetuksen perusteista - noin 10 op yliopistopedagogiikan tai muita pedagogisesti relevantteja opintoja ja kursseja	- pedagogisen ajattelun kuvaus on selkeää, perusteltua, osoittaa ymmärrystä laadukkaasta ja tutkimukseen perustuvasta linjakkaasta opetuksesta sekä näyttää tämän soveltamisesta - noin 25 op yliopistopedagogiikan tai muita pedagogisesti relevantteja opintoja ja kursseja	- pedagogisen ajattelun kuvaus on jäsentynyttä, perusteltua, osoittaa ymmärrystä laadukkaasta ja tutkimukseen perustuvasta linjakkaasta opetuksesta sekä monipuolista näyttää tämän soveltamisesta - noin 60 op yliopistopedagogiikan tai muita pedagogisesti relevantteja opintoja ja kursseja
2. Opetuskokemus ja opetuksen kehittäminen - opetuskokemuksen laajuus ja monipuolisuus yliopistokoulutuksen eri tasoilla (kandi, maisteri- ja tohtorikoulutus) - erilaisten opetusmenetelmien ja -teknologioiden hyödyntäminen sekä kehittäminen - vastuuopettajana toimiminen ja opetuskokemuksen määrä - tehtävän kannalta muu relevantti opetuskokemus - opetuksen ja arvioinnin kehittäminen sekä vertais- ja opiskelijapalautteen hyödyntäminen kurssien kehittämisessä	- vähän tai ei lainkaan opetuskokemusta - niukasti kokemusta luennoitsijana toimimisesta tai avustavista opetustehtävistä - vähän tai ei lainkaan näyttää opetuksen ja arvioinnin kehittämisestä	- yksipuolista opetuskokemusta esim. luentojen tai vastaavien alustusten pitämisestä tai harjoitusten ohjaamisesta kandi-, maisteri- tai tohtorikoulutuksessa - jonkin verran näyttää vastuuopettajana toimimista tai itsenäisesti opetettuja kursseja - jonkin verran näyttää opetuksen ja arvioinnin kehittämisestä ja palautteen hyödyntämisestä kurssien kehittämisessä	- kohtalaisesti opetuskokemusta yliopistopetuksen eri tasoilta - kohtalaisesti näyttää vastuuopettajana toimimisesta tai itsenäisesti opetetuista kursseista - kohtalaisesti näyttää opetuksen ja arvioinnin kehittämisestä ja palautteen hyödyntämisestä kurssien kehittämisessä.	- monipuolista opetuskokemusta yliopistopetuksen eri tasoilta - näyttää useiden kurssien vastuuopettajana toimimisesta tai useita itsenäisesti suunniteltuja ja toteutettuja kursseja. - runsaasti näyttää aktiivisesta opetuksen ja arvioinnin kehittämisestä sekä palautteen hyödyntämisestä kurssien kehittämisessä	- runsaasti monipuolista opetuskokemusta yliopistopetuksen eri tasoilta - näyttää lukuisten kurssien vastuuopettajana toimimisesta tai suuri määrä itsenäisesti suunniteltuja ja toteutettuja kursseja - runsaasti näyttää aktiivisesta ja pitkäjänteisestä opetuksen ja arvioinnin kehittämisestä sekä monipuolisesta palautteen hyödyntämisestä kurssien kehittämisessä

Arviointi	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä	Erinomainen
Opetustaidon osa-alue 3. Opinnäytetöiden ohjauskokemus - ohjauskokemuksen laajuus ja monipuolisuus (kandidaatin tutkielmien, pro gradu-/maisteritutkielmien ja väitöskirjojen ja seminaarien ohjaus sekä erittely eri ohjausrooleista; pää- ja sivuohjaaja, 1., 2. ohjaaja jne.) - valmistuneiden ohjaustöiden määrä	- vähän tai ei lainkaan ohjauskokemusta	- jonkin verran ohjauskokemusta ja muutamia valmistuneita opinnäytetöitä	- kohtalaisesti ohjauskokemusta ja useita valmistuneita opinnäytetöitä	- runsaasti ohjauskokemusta useiden eri tutkintotasoisten opinnäytetöiden ohjauksesta	- erittäin runsaasti ohjauskokemusta lukuisten eri tutkintotasoisten opinnäytetöiden ohjauksesta
4. Taito tuottaa oppimateriaalia - yliopistotason oppimateriaalien määrä ja laatu - digitaaliset oppimateriaalit ja -ympäristöt - materiaalien käytön laajuus ja saatavuus - tehtävän kannalta muu relevantti oppimateriaali (esim. lukiot, amk, täydennyskoulutukset jne.)	- vähän tai ei lainkaan tuotettua oppimateriaalia - yksipuolista oppimateriaalia tuotettu vain omaan käyttöön	- jonkin verran tuotettua oppimateriaalia - monipuolista oppimateriaalia tuotettu vain omaan käyttöön	- kohtalaisesti tuotettua oppimateriaalia (esim. luku oppikirjassa tai digitaalista oppimateriaalia kuten verkkoluento tms.) - näyttöä oppimateriaalien jakamisesta muiden käytettäväksi	- runsaasti tuotettua oppimateriaalia (esim. oppikirja, verkkokurssi, tai verkkoluentosarja) - näyttöä oppimateriaalien laajemmasta saatavuudesta ja/tai oppimateriaalien käytöstä muiden kursseilla	- erittäin runsaasti tuotettua oppimateriaalia (esim. oppikirjoja, verkkokursseja tai verkkoluentosarja) - näyttöä oppimateriaalien laajemmasta saatavuudesta ja/tai oppimateriaalien runsaasta käytöstä muiden kursseilla.
5. Muut opetustoimessa saavutetut ansiot - osallistuminen opetusta ohjaavien asiakirjojen laadintaan (mm. opetussuunnitelmat, opiskelijavalinnat) - koulutusohjelman johtajuus,	- vähän tai ei lainkaan osallistumista ja näyttöä muista opetustoimessa saavutetuista ansioista	- jonkin verran osallistumista ja näyttöä muutamilla muilla opetustoimen alueilla saavutetuista ansioista	- kohtalaisesti osallistumista ja näyttöä usealla muulla opetustoimen alueella saavutetuista ansioista	- runsaasti osallistumista ja näyttöä monilla erilaisilla opetustoimen alueella saavutetuista ansioista	- erittäin runsaasti monipuolista osallistumista ja näyttöä monilla erilaisilla opetustoimen alueella saavutetuista ansioista

Arviointi	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä	Erinomainen
Opetustaidon osa-alue johtoryhmän jäsenyys yliopistokoulutuksen eri tasoilla (kandi-, maisteri- ja tohtoriohjelmat) - opetukseen liittyvät asiantuntijatehtävät (mm. opetustaitotoimikunta) - opetuksen kehittämishankkeisiin osallistuminen (mm. koulutusohjelman tai kansalliset ja kansainväliset työryhmät) - opetukseen liittyvä tutkimus ja julkaisut - opetukseen liittyvät kunniamaininnat ja palkinnot - kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö, esim. opettajavaihtoon osallistuminen - muut opetus- ja ohjausasiat					
6. Opetusnäyte - aikaisemmat annetut opetusnäytteet - ks. opetusnäytteen arviointimatriisi					

OPETUSNÄYTTEEN ARVIOINTIMATRIISI

Opetusnäytteen arviointi perustuu käsitykseen konstruktivistisesti linjakkaasta opetuksesta, jossa osaamistavoitteet, sisällöt, opetusmenetelmät sekä arviointi ovat linjassa keskenään. Tavoitteena on tukea opiskelijoiden aktiivista ja itsenäistä tiedonrakentamis- ja oppimisprosessia (Biggs & Tang 2011, Yliopisto-opettajan käsikirja).

Arviointi Opetusnäytteen osatekijät	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä	Erinomainen
<p>1. Osaamistavoitteet, kohderyhmä ja konteksti</p> <ul style="list-style-type: none"> - osaamistavoitteiden määrittely - kohderyhmän ja kontekstin huomioiminen ja määrittely - osaamistavoitteiden linjakas toteutuminen opetusnäytteessä - opetustilanteen yhteenvedo 	<ul style="list-style-type: none"> - osaamistavoitteita ei määritellä tai ne määritellään heikosti - kohderyhmää ja kontekstia ei määritellä/huomioida tai se tehdään heikosti - osaamistavoitteet eivät toteudu linjakkaasti opetusnäytteessä tai ne toteutuvat heikosti - yhteenvedoa ei tehdä tai se toteutetaan heikosti 	<p>Arvioitavat osa-alueet toteutuvat osittain</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osaamistavoitteet määritellään - osaamistavoitteiden määrittelyssä huomioidaan asiasisältö, kohderyhmä ja konteksti - osaamistavoitteet toteutuvat linjakkaasti opetusnäytteessä - opetustilanteen yhteenvedo tehdään ja se on linjassa suhteessa asetettuihin osaamistavoitteisiin 	<p>Arvioitavat osa-alueet toteutuvat erittäin hyvin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osaamistavoitteet määritellään toimivasti ja opiskelijalähtöisesti - osaamistavoitteiden määrittelyssä huomioidaan erinomaisesti asiasisältö, kohderyhmä ja konteksti - osaamistavoitteet toteutuvat erittäin linjakkaasti opetusnäytteessä - opetustilanteen yhteenvedo tehdään erinomaisesti ja se on linjassa suhteessa asetettuihin osaamistavoitteisiin
<p>2. Asiasisällöt</p> <ul style="list-style-type: none"> - opetusnäytteen aiheen ja asiasisällön vastaavuus - asiasisällön tutkimustieto ja ajankohtaisuus - kriittisyys ja monipuolinen 	<ul style="list-style-type: none"> - opetusnäytteen aihe ja asiasisältö eivät vastaa tai vastaavat heikosti toisiaan - asiasisältö ei perustu tai perustuu heikosti tutkimukseen eikä ole ajankohtaista 	<p>Arvioitavat osa-alueet toteutuvat osittain</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opetusnäytteen aihe ja asiasisältö vastaavat toisiaan - asiasisältö perustuu tutkimukseen ja on ajankohtaista - teorian tiedon ja käytännön 	<p>Arvioitavat osa-alueet toteutuvat erittäin hyvin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opetusnäytteen aihe ja asiasisältö vastaavat erittäin linjakkaasti toisiaan - asiasisältö perustuu tutkimukseen ja on erittäin ajankohtaista

Arviointi Opetusnäytteen osatekijät	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä	Erinomainen
argumentaatio - teorian ja käytännön välinen yhteys - hyödynnettävän tutkimustiedon sopivuus ja monipuolisuus - kohderyhmän huomioiminen sisällöllisissä valinnoissa	- asiasisältöjä ei tarkastella tai tarkastellaan heikosti kriittisesti ja argumentoiden - teorian ja käytännön välinen yhteys ei tule tai tulee heikosti esille - tutkimustieto ei ole tai on heikosti aiheeseen sopivaa - kohderyhmää ei huomioida tai huomioidaan heikosti sisällöllisissä valinnoissa		välinen yhteys tulee esille - tutkimustieto on relevanttia ja aiheeseen sopivaa ja annetun aiheen puitteissa myös omiin tutkimuksiin nojautuvaa - kohderyhmä huomioidaan sisällöllisissä valinnoissa		- asiasisältöjä tarkastellaan kriittisesti ja argumentoiden - teorian ja käytännön välinen yhteys tulee esille erinomaisesti - tutkimustieto on aiheeseen sopivaa ja erittäin monipuolista - opetusnäytteen sisältö tukee erinomaisesti kohderyhmän opiskelijoiden oppimista.
3. Opetusmenetelmät ja -välineet - opetustilanteen organisointi osaamistavoitteet, asiasisällöt, kohderyhmä ja konteksti huomioiden - kohderyhmän motivointi - erilaisten opetusmenetelmien tarkoituksenmukainen käyttö - opetusvälineiden ja materiaalien tarkoituksenmukainen käyttö ml. digitaalisten	- opetustilannetta ei organisoida tarkoituksenmukaisesti tai se on organisoitu heikosti osaamistavoitteet ja asiasisällöt huomioiden - kohderyhmää ei tueta tai tuetaan heikosti osallistumaan oppimistilanteeseen - opetusmenetelmien tarkoituksenmukaisessa käytössä on tilanteeseen ja sisältöön nähden selviä puutteita.	Arvioitavat osa-alueet toteutuvat osittain	- opetustilanne on organisoitu tarkoituksenmukaisesti osaamistavoitteet, asiasisällöt, kohderyhmä ja konteksti huomioiden - kohderyhmää tuetaan osallistumaan oppimistilanteeseen tarkoituksenmukaisesti - opetusmenetelmiä käytetään tilanteeseen, kohderyhmään ja sisältöön nähden tarkoituksenmukaisesti	Arvioitavat osa-alueet toteutuvat erittäin hyvin	- opetustilanne on organisoitu linjakkaasti ja tarkoituksenmukaisesti osaamistavoitteet, asiasisällöt, kohderyhmä ja konteksti huomioiden - kohderyhmää motivoidaan opetustilanteen seuraamiseen, aiheesta kiinnostumiseen ja osallistumiseen - opetusmenetelmät toimivat opiskelijan oppimisprosessin tukena

Arviointi Opetusnäytteen osatekijät	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Kiitettävä	Erinomainen
opetusteknologioiden hyödyntäminen	- opetusvälineitä ja -materiaalien käytössä on tilanteeseen ja sisältöön nähden selviä puutteita.		- opetusvälineitä ja -materiaaleja käytetään tilanteeseen, kohderyhmään ja sisältöön nähden tarkoituksenmukaisesti		- opetusvälineitä ja -materiaaleja käytetään tilanteeseen, kohderyhmään ja sisältöön nähden linjakkaasti ja tarkoituksenmukaisesti
4. Oppimisen arviointi - oppimisen arviointi suhteessa asetettuihin osaamistavoitteisiin (opetustilanteessa tai opetussuunnitelmassa) - kohderyhmän huomioiminen arviointiin liittyvissä ratkaisuisissa (opetustilanteessa tai opetussuunnitelmassa)	- oppimisen arviointi ei toteudu tai toteutuu heikosti suhteessa asetettuihin osaamistavoitteisiin - kohderyhmää ei huomioida tai huomioidaan heikosti arviointiin liittyvissä ratkaisuisissa	Arvioidtavat osa-alueet toteutuvat osittain	- oppimisen arviointi on linjassa suhteessa asetettuihin osaamistavoitteisiin - oppimisen arviointi toteutetaan kohderyhmän kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla	Arvioidtavat osa-alueet toteutuvat erittäin hyvin	- oppimisen arviointi on linjassa asetettujen osaamistavoitteiden ja sisältöjen kanssa sekä tukee tarkoituksenmukaisesti opiskelijan oppimisprosessia - oppimisen arviointi on monipuolista, läpinäkyvää ja kohdistuu koko oppimisprosessiin
5. Vuorovaikutus ja ajankäyttö - äänenkäyttö, puheen selkeys ja ymmärrettävyys - suullisen ja kirjallisen viestinnän johdonmukaisuus - vuorovaikutuksen laatu - ajankäyttö - muut viestintää edistävät seikat	- puhe ei ole selkeää ja ymmärrettävää ja äänenkäytössä on puutteita - suullinen ja kirjallinen viestintä eivät ole tai ovat heikosti linjassa keskenään - vuorovaikutusta ei ole tai se toteutuu heikosti - ajankäyttö epäonnistuu	Arvioidtavat osa-alueet toteutuvat osittain	- äänenkäyttö ja puhe ovat selkeitä sekä ymmärrettäviä ja ne tukevat toisiaan - suullinen ja kirjallinen viestintä ovat linjassa keskenään - vuorovaikutus on opetusnäytteen kannalta tarkoituksenmukaista - opetusnäytteen aika ei ylity	Arvioidtavat osa-alueet toteutuvat erittäin hyvin	- äänenkäyttö ja puhe ovat selkeitä sekä ymmärrettäviä ja ne tukevat erinomaisesti toisiaan - suullinen, kirjallinen ja visuaalinen viestintä ovat linjassa ja tukevat toisiaan - vuorovaikutus tukee opiskelijan oppimisprosessia - ajankäyttö on pedagogisesti mielekästä